

El rapte d'Europa

Al principi va ser la *perestroika*. Era l'any 1990 quan l'afluència d'europaus dels països de l'Est va fer girar la mirada del continent cap a la I Edició de la Universitat d'Estiu, que convertia la ciutat de Guardamar (Baix Vinalopó) en un dels majors fòrums juvenils on es debatia la caiguda del mur de Berlín, llavors ben recent.

Nawel Oukaoui és d'aquella mena de dones mediterrànies bellament racials, amb el cos ple de redoneses i els cabells bruns. Des de Bizerta, la ciutat tunisiana on viu a vora la Mediterrània, quasi s'intueix l'illa de Sardenya. "És clar que m'hi he sentit com a casa, a Guardamar", irromp amb la seua veu potent, "la llum, la platja, res no he trobat a faltar. Hi ha hagut, a més, aquesta universitat que ha servit molt per rompre tòpics entorn del Magrib. Aquí, els joves magribins patim el sentiment contradictori de ser profundament crítics amb les mancances democràtiques dels nostres països i, alhora, haver de canviar la visió distorsionada que se'n té a Europa". Nawel ha format part d'un grup de més de vint alumnes que han deixat Algèria, el Marroc i Tunísia per traslladar-se durant dues setmanes, a partir de l'11 de juliol i fins el 23, a l'extrem sud dels Països Catalans. Colze a colze amb companys suecs, francesos, israelians i alemanys, han omplert les aules de la V Edició de la Universitat d'Estiu de Guardamar: "Europa i els joves", un lema sota el qual Josep Eduard Castell ha dirigit quatre seminaris sobre qüestions polític-econòmiques, set tallers entorn de la comunicació i la música, dos debats oberts d'actualitat i un seguit d'activitats esportives que han comptat amb instructors d'esgrima, tennis o tir amb l'arc.

L'estiu ha espletat la seua xafogor sobre la plana deltaica del riu Segura, i Guardamar prenien el juliol asseguda entre la lloma de les Raboses i el Montcaio. Eucaliptus, palmeres i pinedes escorten la ciutat de les dunes, esdevinguda capital cultural europea durant 14 dies de cada any.

De Fraga a Maó i de Guardamar a la BBC. "Els ciutadans d'aquest vell continent hem de fer els possibles perquè ressorguen iniciatives i esperances comunes". Amb aquestes paraules de discurs del president del Senat espanyol, Juan José Laborda, la Uni-

versitat de Guardamar engegava l'edició del 1994, i es posaven en marxa els 29 milions de pessetes amb què l'ha dotada l'Institut Valencià de la Joventut, tot sumant-hi la Direcció de Comissions Europees, la Diputació d'Alacant, la Conselleria de Medi Ambient i el Govern municipal. Sense oblidar l'ajut d'altres organismes no institucionals com Bancaixa. "La finalitat que busquem —explica Eduard Castell— supera allò d'aprendre més matèries teòriques, com succeeix amb d'altres universitats d'estiu. A Guardamar pretenem provocar el diàleg entre els joves europeus, facilitar l'intercanvi d'idees". Castell afegeix que la participació d'alumnes vinguts del món àrab i musulmà ha enriquit aquesta edició: "de fet, Guardamar va ser un nucli important de població musulmana", recorda el jove marroquí Ilhem.

Un 50% del pressupost està destinat a pagar l'allotjament als hotels. És el preu d'intentar portar personalitats de pes a una universitat on l'equip de subdirectors són sis joves sense càrrec públic; enguany hi han passat Manuel Marín, vice-president de la Comissió Europea, Arturo González, subdirector del Ministeri espanyol d'Indústria, Joaquim Azagra, director de la Universitat Menéndez y Pelayo al País Valencià i Nàdia Mansuri, cap del centre Cultural d'Espanya a Algèria, entre d'altres. Només uns 5,8 milions de pessetes són adreçats a infraestructures, una xifra que descendeix encara més quant al concepte de pagaments al professorat, el 15% del total pressupostari. Antoni Puigcerver, subdirector en aquesta convocatòria, declara, no obstant això, que "en la mesura de les nostres possibilitats intentem assuavir el divorci entre l'educació universitària i la no universitària, un error que ací es paga amb l'atur".

Els requisits, en efecte, que imposa la inscripció es limiten a exigir una edat entre els 18 i els 26 anys, i el pagament de 6.000 pessetes de matrícula. Aquesta xifra es triplica quan hi van inclosos l'allotjament i la pensió

'Gaudeamus Igitur': la Universitat de Guardamar s'esforça a fer certa la vella sentència de la ment sana en un cos sa. Dalt a la dreta, el director Josep Eduard Castell amb un grup de companyes estudiant.

completa. Una vegada acomplerts els tràmits pecuniaris, l'alumne ha pogut escoltar el conseller valencià d'Administració Pública, Lluís Berenguer, denunciar que "el Parlament Europeu, la institució més democràtica de la Unió, és alhora aquella que menys poders té", o que "el futur està en la federació, que permeta als poders regionals fer escoltar la seua veu"; també ha analitzat els problemes de contaminació a la Mediterrània amb l'ecòleg Joan Ivars Perelló, i fins i tot ha seguit el curs de l'actualitat durant tota una nit amb Felipe Sahagún, professor de Relacions Internacionals de la Universitat de Madrid, de la mà del Servei Mundial de la BBC, l'emissora britànica. Un tomb pel planeta.

Tot plegat, mites. L'any 1989 el País

Valencià celebrava el 750 aniversari del seu naixement: "Complim 750 anys i estrenem futur".

Un dels comissaris d'aquest esdeveniment, Alfons Llorenç, ho va creure. En col·laboració amb Eduard Castell, la iniciativa de creació d'una Universitat d'Estiu paneuropea començà a gestar-se sota la mirada asèptica de la Generalitat i la Unió Europea, però finalment el projecte va rebre amb èxit i avui té dipositada la confiança de les institucions. "Ací no farem cap Premi Nobel -afirmà Llorenç en la seua primera edició- però sí que podem canviar la forma de ser dels alumnes".

Per al 1995, els joves palestins també participaran en aquest rapte d'Europa. Des del límit català estant.

Victorià Jiménez